

Warkausmiles

Sain tämän pari päivää sitten. Paljon parjatun läppärin, jolla tämä juttu on tuotettu. Aikaisemmilla luottamushenkilöillä oli jo vuosia ollut kaupungin liisaama tietokone, printeri ja ilmeisesti myös printtipaperia toimen puolesta enkä muista kenenkään nähneen vaivaa moimesta. Kun kiinteä kotimikro vaihtui uuden kokoustekniikan myötä kannettavaksi, paikallislehden yleisönsasto alkoi pursuta.

Asian olivat päättäneet vanhat valtuutetut, mutta uudet tuomittiin moraalityöntekijiksi. Minulle tämä on kuitenkin pelkkä työkalu, ei symboli eikä minkään jatke. Mutta aivan ihana tämä silti taitaa olla. Ei tarvitse istua työpöydän ääressä, vaan voin pidellä tätä kevyesti ja hellästi sylissäni ja naputella. Jääköön nyt kertomatta, missä, mutta tämä juttu on tehty luovemmassa paikassa kuin työhuoneessa. Huomasin, että tällä voi kirjoittaa jopa aivan pimeässä. Aika makeeta. Olla irti kaikista entisistä rutiineista. Oikea sylimikro! Tämähän jopa lämmittää hieman paljaita reisiäni vasten...

Aivan oikeasti minun piti kirjoittaa varkauteleisesta kulttuurista. Kulttuuri, mitä se sitten lieneekin. Rehtori Rytkönen, joka piti luokallamme historiaa Joroisten keskikoulussa 1970-luvulla, painotti, että kaikki, mitä ihminen on luonut, on kulttuuria. Opiskeluajalta muistan

latinankielisen termin cultura, viljellä, siis jotain hengen viljelyä, vai kuinka?

No uuden ihanan sylimikron näppäimet tuntuvat hieman erilaisilta kuin mihin olen tottunut ja onhan tämä vähän riisuttu malli, kun ei ole edes oikeaa hiirtä. Miten voin kirjoittaa ilman hiirtä? Tekstinkäsittely on paljon hitaampaa ja vaatii selkeästi harjoittelua.

Mutta asiaan. Lapsin yläkertaan tsekkaamaan tuota kulttuuritermiä vielä tietosanakirjasta. Sillä välin huomaankin korjaavani keittiössä lojuvia ylimääräisiä astioita tiskikoneeseen, jonka sitten käynnistän. Ai niin, miehen veneen pressut piti pyöräyttää koneessa. Palaan näiden pienten askareiden jälkeen taas kirjoituspaikalle. Mihin jäinkään, niin, varkauteleiseen kulttuuriin...

Kuinka ollakaan, olin juuri menneellä viikolla seminaarissa, jossa mietittiin muun muassa samaa teemaa eli mitä se kulttuuri oikein on. Kulttuuri antaa elämyksiä, jollekin se on vapaa-ajan harrastus, aivan selkeästi se on myös sosiaalista kanssakäymistä, väylä toteuttaa omaa luovuutta ja rakennusmateriaalia omaan identiteettiin ja henkiseen kasvuun. Kulttuuri on myös haaste pohtia arvoja, etiikkaa, olemassaoloa ja maailmankatsomusta. Puhe- llin soi, kirjoitus ja ajatus katkeavat. Hyvä ystävä soittaa ja löpöttelem-

me niitä näitä. Keksimme, että on todella loistava aurinkoinen ulkoilusta. Eiköhän lähdetä lenkille, ruumiin kulttuurin pariin. Kulttuurin kun voi jakaa ainakin henkiseen ja fyysiseen.

Taidanpa jatkaa aihetta seuraavana päivänä. Muisti pätkii, ajatukset harhailevat. Opetuksen lisäksi soitan pojan lääkäriin ja tapaan erään oppilaan vanhemman. On monenlaista projektia ja aineiden korjausta. Perun suunnitellun hampaslääkärin, koska eräs koulutustilaisuus on samaan aikaan. Luottamustoitossa kouluverkkoasia on juuri nyt hektisimmillään ja soittelen eri tahoille kuunnellen asiantuntijoita. Ai niin, tämäkin kirjoitus olisi saatava valmiiksi, joten aikatauluissa ja deadlineissa on kestämistä. Mietin, mitäs sitä tänään syötäisiin. Samalla odotan inspiraatiota tämän jutun kirjoittamiseen. Soitan kirjoittavalle ystävälle ja kysyn, kuinka hyvä kirjoitusvire oikein saadaan. Vahva neuvo on, että lähdet lenkille, työstät aihetta, heräät yöllä ideatulvaan ja laitat ne ylös. Aamulla sitten vain kirjoitat jutun puhtaaksi. Niinkö se toimiikin? Yksinkertaista.

Palataan siis aiheeseen, varkauteleiseen kulttuurielämään, joka on mielestäni hyvinkin monipuolista. Periaatteessa ainakin ennen kuntaliitosta pystyit vajaan kymmenen kilometrin säteellä harrastamaan mel-

kein mitä tahansa. Meillä on toimiva kansalais- ja musiikkiopisto, teatteri, kirjasto- ja museolaitos ja monipuoliset liikuntamahdollisuudet. Monet seurat ja yhdistykset toimivat aktiivisesti. Erityisesti monien urheiluseurojen junioritoiminta on ihailtavaa. Elokuvatheateri on keskellä kaupunkia, missä voit nähdä melkein reaaliajassa maamme uutuselokuvi. Meillä on myös loistavat puutteet luontomatkailuun ja kalastukseen, mitä emme oikein osaa jostain syystä arvostaa.

Havahdun, onko minulla oikeus käyttää tätä kaupungin luottamus- henkilöille antamaa konetta tällaisen jutun kirjoittamiseen? Mitähän tällä saa oikein tehdä? Lukea vain pelkkiä esityslistoja? Saako tällä edes harjoitella kirjoittamista? Omia ohjelmia en voi tähän asentaa, joten lapset eivät voi käyttää tätä ainakaan pelikoneenaan. Hyvä niin. Oikean hiiren kyllä tulen hankkimaan tähän lisävarusteena.

Monipuolinen kulttuuritarjonta on kaupungillemme myös imago- tekijä. Se ikään kuin luo kaupungin kasvot ulospäin, toimii matkailuvalttina ja työllistäjänä. Kulttuuri nähdään myös terveyttä edistävänä terapiana ja haluan vakaasti uskoa, että kulttuurireseptit liikuntareseptien rinnalla ovat tulevaisuuden realismia.

Hyvässä jutussa tekstin pitäisi vas-

tata otsikkoa. Miksi tässä jutussa on sitten sellainen otsikko kuin se on? Siksi, koska otsikko on se, mitä varkauteleinen kulttuuri- ja vapaa- aikaelämä mielestäni kesäksi tarvitsee. Se tarvitsee yhden suuremman vuosittaisen tapahtuman, vaikkapa Warkausmilesin. Tapahtumassa voisivat olla yhdistettyinä kaikki kulttuurin elementit. Muutaman vuoden kaupungissa keväisin järjestettyä Warkaus-mailia voisi kehittää vaikka parin mailin juoksutapahtumaksi. Tapahtuman yhteyteen voisi järjestää myös musiikki- tai monikulttuuritapahtuman. Se voisi saada silloin hymyn kaikkien kaupunkilaisten huulille. Lisäksi siihen voisi ideoida mukaan vielä jotain muutaakin, esimerkiksi hymyryttö- ja hymyipoika- sekä posetiivifestiivaalit. Warkausmiles -tapahtuman ajankohdaksi sopisi kesäinen elokuun viikonloppu koulujen alkamisen aikoihin.

Hymyillään kun tavataan!

Leea Oksiala

Varkauden omaleimaisuuden veturi

Vapaaehtoisen kansalaistoimintaan, ns. kolmanteen sektoriin kohdistuu suuria haasteita ja odotuksia. Tämä on kirjattu istuvan hallituksen hallitusohjelmaan, ja taustalla on luonnollisesti julkisen hallinnon tarve epäsuotuisen kulukerätyksen karkaisemiseksi. Nämä odotukset kohdistuvat osaltaan myös paikalliseen kotiseututyöhön.

Tälle toiminnalle on aina ollut keskeistä ihmisläheisyys ja -lähtöisyys, julkishallinnon kanssa ollaan tekemisissä silloin kun se on välttämätöntä. Muuttuuko tämä asetelma jatkossa, sen tulevaisuus näyttää. Kuitenkin on olemassa selviä viitteitä siihen suuntaan, että vapaaehtoista työtä tekevien kansalaisjärjestöjen toimintaan sisältyy tulevaisuudessa yhä näkyvämmiin selviä palvelutehtäviä. Tämänkaltaisen kehityksen kautta myös Varkaus-Seuran tulevaisuus saattaa näyttää aivan toiselta kuin nykyisyyttä.

Muutospaineista huolimatta kotiseutuyhdistykset ympäri maata tekevät pyyteetöntä työtään oman kotiseutunsa hyväksi. Tämän työn keskeinen sisältö on oman kaupungin, kaupunginosan tai kylän myönteisen omaleimaisuuden puolustaminen. Sana myönteinen on tässä yhteydessä tärkeä, löytyyhan maasta paikkoja ja paikkakuntia, jotka ovat jopa kuuluisia kyseenalaisesta omaleimaisuudestaan. Myönteiseen

omaleimaisuuteen voi kuulua hyvä ja viihtyisä fyysinen ympäristö, historia, laadukkaat ja toimivat palvelut, myönteinen henkinen ilmapiiri - "kotiseutuhenki" sekä tietenkin ne "oikeet immeiset".

Varkaus-Seura on vuosien mittaan tehnyt omalta osaltaan "juurityötä" myönteisen varkauteleisuuden puolesta, yhtenä konkreettisena esimerkkinä Kotiseutukeskus. Tämän osalta näkisin vielä löytyvän runsaasti kehittämismahdollisuuksia. Yhtenä Varkaus-Seuran toiminnan selkeänä tavoitteena on käsitykseni mukaan ollut varkauteleisten yhteenkuuluvuuden vahvistaminen. Tähän tavoitteeseen on pyritty monin eri tavoin, ja uskoakseni hyvin tuloksin.

Ajankohtaisena haasteena Seuran toiminnalle näen toteutuneen kuntaliitoksen "henkisen" hoidon, toisinaan luontevan yhteistyön uusien varkauteleisten kanssa.

Nyt julkaistava kotiseutulehti Piippujen Ympärillä on Seuran toiminnassa tärkeä ja kaiken kannatuksen ansaitseva hanke, jolle täydestä sydämestäni toivotan menestystä ja runsaasti lukijoita.

Juhani Railo
Suomen Kotiseutuliiton
järjestösihteer

Nordea-pankin johtaja Markku Kapanen ja Varkaus-seura ry:n varapuheenjohtaja Sirpa Ollikainen tutkivat näytteille asetettuja töitä 6.4.2005 näyttelyä avajaisissa Nordea-pankissa

Kuvia kätkestä

Kotiseutukeskuksen kätkeistä kevättalvella 2005 löytyi nippu papereita, jossa oli 3 akvarellia, 2 lyijykynätyötä ja 11 sekatekniikalla valmistettua kuvaa. Muutamissa töissä on signeeraus S.H. ja kahdessa vuosiluku. Työssä Njupes- kärin vesiputous Sernan pitäjässä Taalainmaalla on vuosiluku 1837 ja eräässä toisessa merkintä 1838.

Kuvat ovat Tyyskänniemen kartanon, nykyisen Kotiseutukeskuksen ensimmäisen asukkaana, tohtori Sannfrid Hällströmin nuoruuden- aikaisia töitä. Ne lienevät hänen piirustusharjoituksiaan. Kynäkäyttö- hän opetettiin tuohon aikaan jäljentämällä mallikuvia, ja kyseisen taidon oppiminen kuului jokaisen si- vistyneen perheen lapsen perustai-

toihin.

Kuvat ovat osa Kotiseutukesk- ken rakennuksen historiaa, ja siten niillä on oma kulttuurihistoriallinen merkityksensä. Sen vuoksi ne on kehystetty. Kehystyksen suoritti Timo Hämäläinen Taidekeskus Väinölässä. Kuvat ovat esillä huh- tikuun ajan Nordea-pankissa.